

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA Lausunto kunnallisvalitusasiassa

DIAARINUMERO Dnro 647/03.04.04.04.16/2026

MUUTOKSENHAUNALAINEN PÄÄTÖS

Muhoksen kunnanvaltuuston päätös 3.3.2026 § 18 (Pyhänsivun asemakaava ja Leppiniemen asemakaavan muutos)

VALITTAJA

VALITTAJAN PROSESSIOSOITE

c/o Lakiasiantomisto Sarkkinen & Väisänen Oy
Rautatienkatu 10
90100 Oulu

I VAATIMUKSET

Muhoksen kunta vaatii, että hallinto-oikeus hylkää valituksen kaikilta osin ja pitää Muhoksen kunnanvaltuuston 3.3.2026 § 18 tekemän päätöksen voimassa.

Kunta pyytää lisäksi, että hallinto-oikeus hylkää valittajan pyynnön suullisen käsittelyn ja katselmuksen toimittamisesta tarpeettomana.

Kunta pyytää, että asia käsitellään kiireellisenä.

II PERUSTELUT

1 Valituksen sisällöstä yleisesti

1. Muhoksen kunta pitää valitusta ilmeisen perusteettomana.
2. Valituksen sisältämät väitteet on esitetty niin ylimalkaisesti ja epätasällisesti, että useimpien väitteiden osalta jää kokonaan avoimeksi se, mitä kaavoituksessa on valittajan näkemyksen mukaan tehty väärin. Epämääräiset kuvailut ongelmista tai vihjailut jonkin nimeämättä jäävän tahon puolueettoman toiminnan puutteesta eivät täytä kuntalain 135 §:n mukaista kumoamisperustetta.
3. Valitusperusteiden yksilöimättömyydellä on erityistä merkitystä, koska kuntalain 135 §:n mukaan kunnallisvalitus voidaan tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Kaava-asioissa tällainen lainvastaisuus tarkoittaa esimerkiksi sitä, että asemakaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain¹ (132/1999) 54 §:n sisältövaatimuksia, kaavamenettely ei ole noudattanut 62–63 §:n osallistumis- ja vuorovaikutusvaatimuksia, tai kaava ei perustu 9 §:n mukaisiin riittäviin selvityksiin. Tarkoituksenmukaisuusperusteella ei ole sallittua valittaa, eikä hallinto-oikeuden tehtävänä ole arvioida kaavoitusharkintaa jälkikäteen.
4. Valittajan pyyntö saada täydentää valitusta vastauksen jälkeen on hylättävä siltä osin kuin sillä tarkoitetaan uusien valitusperusteiden esittämistä. Valittajan on tullut esittää valitusperusteet ennen valitusajan päättymistä, eikä uusia valitusperusteita tule esittää valitusajan päättymisen jälkeen. Jo valituskirjelmässä olisi tullut mainita ne tosiasialliset seikat, joiden vuoksi päätöstä pidetään esimerkiksi lainvastaisena tai virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

¹ Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) nimike on muutettu alueidenkäyttölaki 1.1.2025 voimaan tullessa lailla 752/2023. Muutoksenhaun kohteena oleva kaavoitusasia on tullut vireille 2024. Tässä kirjelmässä laista (132/1999) käytetään kaavoituksen vireilletullessa voimassa ollutta nimikettä maankäyttö- ja rakennuslaki.

2 Kiireellisyys

5. Muhoksen kunta pyytää, että valitusasia käsitellään hallinto-oikeudessa kiireellisenä. Asemakaava on Muhoksen kunnan strategian mukainen kärkihanke ja kaavapäätökseen kohdistuva valitus lykkää kaava-alueen rakentamisen valmistelua ja hidastaa merkittäviä elinkeinoinvestointeja alueelle. Mahdollisesti pitkittyvä oikeudellinen epävarmuus asemakaavan voimassaolosta on omiaan vaarantamaan kaavoitetun alueen kannalta keskeisen hankkeen toteutumisen kokonaisuudessaan.
6. Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 2 momentin mukaan asuntorakentamisen kannalta *tai muutoin yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa* koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä. Lain 188 a §:ssä säädetään lisäksi, että uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus on niin ikään käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä suhteessa muihin alueidenkäyttölain mukaisiin kaava-asioihin ja rakentamislain mukaisiin lupa-asioihin koskeviin valituksiin.
7. Käsillä oleva valitus koskee kummankin mainitun säännöksen soveltamisalaan kuuluvaa asemakaavaa. Pyhänsivun asemakaavan ja Leppiniemen asemakaavan muutoksen tavoitteena on ohjata uusiutuvan energian tuotannon, kulutuksen, siirron ja varastoinnin toimintoja Pyhänselän suurmuutosähköaseman ympäristöön. Kyse on siten nimenomaisesti uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittävästä asemakaavasta maankäyttö- ja rakennuslain 188 a §:n tarkoittamassa mielessä. Kaavahan mahdollistaa datakeskustoiminnan ja siihen liittyvän suuren energiainfrastruktuurin, joka kytkeytyy välittömästi uusiutuvan energian siirtoon ja varastointiin. Lisäksi kaavalla mahdollistettava hanke on laajuutensa, taloudellisen merkityksensä ja kansallisen elinkeinopoliittisen painoarvonsa vuoksi pidettävä muutoinkin yhteiskunnallisesti merkittävänä maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 2 momentin tarkoittamassa mielessä.

3 Kaavahankkeen lähtökohdat ja selostus asiasta

8. Muhoksen kunnan maankäyttöä ohjaa kunnan strategia ja sitä toteuttava maankäyttöohjelma (kunnanvaltuuston päätös 27.3.2023 § 16), jonka kärkitavoitteisiin on nimetty teollisuuden ja energiatuotannon yleis- ja asemakaavoitus.
9. Strategisena kohdealueena kunnassa on tunnistettu Pyhänselän suurmuutosähköaseman ympäristö ja siihen liittyvän maankäytön kehittäminen. Pyhänsivun asemakaava ja Leppiniemen asemakaavan muutos toteuttavat Muhoksen kunnan strategiaa.

10. Nyt valituksenalaista asemakaavoitusta on ohjannut Muhoksen kunnanvaltuustossa 26.1.2026 hyväksytty, lainvoimainen Leppiniemi-Pyhänsivu osayleiskaava. Osayleiskaavassa asemakaavan alue on osoitettu pääasiassa erilaisina teollisuus- ja varastotoimintojen alueina (T, T-en, T-mp, TY, TY-en ja T/kem-1), joita ympäröivät maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (M, M-1, MU/s ja MY). Suunnittelualueen luoteisosa ulottuu pieneltä osin osayleiskaavan energihuollon alueelle (EN). Teollisuusalueiden sisällä on ohjeellisia energihuollon ja yhdyskuntateknisen huollon osa-alueita (en, et). Suunnittelualueen pohjoisosaan on osayleiskaavassa esitetty ulkoilureittejä liittyen Oulujoen varren Tervareitistöön ja teollisuusalueen ympäri on osoitettu uusi ohjeellinen ulkoilureitti. Suunnittelualueella halkova Pyhänsivuntie on osoitettu parannettavana. Asemakaavan eteläosa noudattaa osayleiskaavaehdotuksessa osoitettua uutta Pyhänsivuntien ja valtatie yhdistävää kokoojakatua. Osayleiskaavassa osoitetaan liittymisen sijainnit ja uusien katujen linjaukset. Muhoksen kunnanvaltuuston yksimielisesti hyväksymä asemakaavaehdotus on kaikilta osin täysin lainvoiman saaneen Pyhänsivu-Leppiniemi osayleiskaavan mukainen.
11. Kunnalla on maankäyttö- ja rakennuslaissa ja muussa lainsäädännössä säädetyissä rajoissa oikeus päättää alueidensa käytön suunnittelusta. Maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n 1 momentin mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta ja maapolitiikan harjoittamisesta alueellaan. Kaavoitusharkinta on lähtökohtaisesti kunnan itsehallintoalaan kuuluva tehtävä, ja hallinto-oikeuden tehtävänä on käytännössä ainoastaan kaavoitukseen liittyvä lailisuuskontrolli.

4 Vastaus valitusperusteisiin

4.1 Maankäyttösopimus

12. Viitaten ilmeisesti kunnan ja Tuike Finland Oy:n välillä solmittuun maankäyttösopimukseen, valittaja antaa ymmärtää, että sovitulla maankäyttökorvauksella olisi ollut epäasiallinen vaikutus kunnan päätöksentekoprosessiin.
13. Valittaja ei ole esittänyt konkreettisiin seikkoihin perustuvia väitteitä siitä, miten jokin kuntalain mukainen kumoamisperuste (virheellinen järjestys, toimivallan ylitys tai muu lainvastaisuus) täyttyisi tämän väitteen vuoksi. Pelkkä epämääräinen väite maankäyttösopimukseen perustuvan kertakorvauksen vaikutuksesta ei riitä kaavan kumoamisperusteeksi.
14. Maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun 91 a §:n mukaan asemakaavoitettavan alueen maanomistajalla, jolle asemakaavasta aiheutuu merkittävää hyötyä, on velvollisuus osallistua kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin ja lain nimenomaisen säännöksen mukaan kustannuksiin osallistumisesta on pyrittävä sopimaan maanomistajan kanssa.

15. Lain 91 b §:ssä säädetään varsinaisista maankäyttösopimuksista. Säännöksen mukaan kunta voi tehdä kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä sopimuksia, joita kutsutaan maankäyttösopimuksiksi. Maankäyttösopimuksissa ei voida kuitenkaan sitovasti sopia kaavojen sisällöstä.
16. Maankäyttösopimuksella ei ole nyt käsiteltävässä asiassa syrjäytetty lain mukaista kaavoitusmenettelyä. Sitä vastoin asemakaavan sisältö on määräytynyt kunnan asettamien maankäyttötavoitteiden ja laissa asetettujen sisältövaatimusten mukaisesti sekä lainmukaisen kaavan laatimisen ja siihen liittyvän osallistumis- ja arviointimenettelyn lopputuloksena.
17. Maankäyttösopimuksen solmiminen sovittuine korvauksineen on ollut paitsi lain mukainen, myös maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun edellyttämä toimi. Kunta on ollut velvollinen edellyttämään sitä, että asemakaavoitettavan alueen maanomistaja osallistuu kunnalle aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

4.2 Kaavakonsultin asema

18. Valittaja antaa valituksessaan ymmärtää, että Sweco Finland Oy:n toimiminen kaavakonsulttina olisi jollakin tavoin ongelmallista. Perustelunaan valittaja viittaa siihen, että puolueettomuus saattaisi vaarantua jollakin tavoin siksi, että Sweco Finland Oy on voittanut Muhoksen kunnan kaavoituspalveluiden puitesopimuksen vuosille 2026–2027.
19. Valittajan peruste on esitetty siten epämääräisesti, että sen ydinsisältöä on vaikea tunnistaa. Epäselväksi jää, minkä tahon toiminnan puolueettomuus on valittajan mielestä vaarantunut ja mikä tämän vaarantumisen on valittajan mielestä aiheuttanut.
20. Yksityisen kaavakonsultin käyttö kaavan valmistelutyössä on täysin vakiintunut ja lainsäätäjän nimenomaisesti hyväksymä menettely, joka ei anna aihetta epäillä kaavoitusprosessin puolueettomuutta.
21. Kunnan on maankäyttö- ja rakennuslain 20 §:n mukaisesti huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta ja sillä tulee olla näiden tehtävien suorittamista varten olla käytettävissään riittävät voimavarat ja asiantuntemus. Jo maankäyttö- ja rakennuslain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 101/1998) on todettu, että tämä asiantuntemus voidaan järjestää kuntien yhteisin resurssein taikka ostopalveluin. Konsultin käyttö on osa lainsäätäjän tarkoittamaa normaalia kaavoitustoiminnan järjestämistapaa, ei poikkeus siitä.

22. Muhoksen kunnan nimettynä kaavoittajana toimii maankäyttöpäällikkö viranhaltijana ja varsinaiset kaavan laadintatyöt hankitaan ostopalveluina. Muhoksen kunnalla on ollut vuosia käytössä kaavoituksen puitesopimusmalli, jolla Muhoksen kunta varmistaa käytettävissään olevan asiantuntijaresurssin tilanteissa, joissa kunnan omat kaavoitusresurssit eivät riitä, sekä joustavan tavan teettää erikokoisia kaavahankkeita tarpeen mukaan. Kunta on viimeksi kilpailuttanut kaavoituspalvelut helmikuussa 2026 (ajanjaksolle 1.3.2026–31.12.2027) avoimella hankintamenettelyllä kansallisen kynnysarvon ylittävänä palveluhankintana. Kilpailutus koski kunnan kaavoittajapalveluja, joita tilataan puitesopimuksen perusteella yleis- ja asemakaavatasolla.
23. Kilpailutuksen perusteella Sweco Finland Oy on valittu Muhoksen kunnan kaavapuitesopimuksen sopimus Kumppaniksi ja puitesopimus on alkanut puitesopimuksen allekirjoittamisen jälkeen 22.4.2026. Sweco Finland Oy:llä ei siis ole ollut kaavoituspalvelujen puitesopimusta valituksenalaisen kaavan laadinnan aikana.
24. Muhoksen Pyhänsivun asemakaavaa ja Leppiniemen asemakaavan muutosta kesäkuusta 2024 helmikuuhun 2026 on laatinut Sweco Finland Oy:n palveluksessa oleva arkkitehti Sanukka Lehtiö (YKS-446), joka ei ole nimettynä kunnan sittemmin alkaneessa puitesopimuksessa.
25. Vaikka kaavan valmistelussa säännönmukaisesti käytetään ulkopuolista konsulttia, kaavoitus tehdään aina kunnan ohjauksessa ja kunta vastaa kaavan laatimisesta sekä ajan tasalla pitämisestä, ja lopulta kaavan hyväksyy kunnanvaltuusto. Itse kaavaa koskeva päätöksenteko on aina kunnan toimivaltaisen toimielimen käsissä ja tapahtuu laillisessa järjestyksessä, eikä konsultilla ei ole itsenäistä toimivaltaa kaava-asiassa.
26. Edellä esitetyn perusteella Sweco Finland Oy:n toimiminen kaavakonsulttina on perustunut lainsäädännön nimenomaisesti mahdollistamaan menettelyyn. Kaavan valmistelu on tapahtunut kunnan ohjauksessa, ja kaavaa koskeva päätöksenteko on kuulunut yksinomaan kunnan toimivaltaiselle toimielimelle. Konsultin käyttämiseen ei siten liity puolueettomuuden vaarantumista tai muuta seikkaa, joka muodostaisi perusteen kaavan kumoamiselle.

4.3 Selvitysten riittävyys

27. Valituksenalainen asemakaava perustuu kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaisesti. Kuntakaavoitusta ohjanneen ELY-keskuksen (nykyään Lupa- ja valvontavirasto) tehtävänä kaavoituksessa on ollut valvoa yleistä etua sekä varmistaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden

- (VAT) toteutuminen rakentamisen laillisuuden ja alueellisen yhtenäisyyden näkökulmasta. Muhoksen kunta on viranomaisneuvotteluihin ja -lausunnoin varmistanut myös viranomaisten kannan asemakaavoituksen taustalla olevien selvitysten riittävyteen ja vaikutustenarvioinnin asianmukaisuuteen.
28. Valittaja katsoo luontoselvitysten jääneen pintapuolisiksi. Tämä väite ei pidä paikkaansa, vaan kaavaratkaisun perusteena olevissa asiantuntijaselvityksissä on arvioitu kattavasti suunnitellun maankäytön vaikutuksia. Kaavaratkaisu perustuu kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Keskeiset suunnitteluratkaisut ja toimintojen sijoittaminen suunnittelualueelle on ylipäättään ratkaistu jo lainvoimaisessa osayleiskaavassa.
29. Laaditut selvitykset antavat kattavat tiedot kaavan merkittävistä vaikutuksista ja selvitysten perusteella vaikutustenarviointi on mahdollista tehdä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Selvityksissä ei ole sellaisia virheitä tai puutteita, joiden johdosta niiden luotettavuutta olisi aihetta epäillä.
30. Kaavan valmisteluvaiheessa 11.12.2024 järjestettiin viranomaisten yhteinen työneuvottelu. Lisäksi kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen, ennen varsinaista kaavan hyväksymismenettelyä, järjestettiin 18.2.2026 maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käydyn keskustelun yhteenvedona tiivistettiin, että viranomaisten kannat on hyvin huomioitu.
31. Luontoselvitykset ovat vaikuttaneet kaavan mukaiseen suunnitteluratkaisuun. Asemakaava-alueella rajattiin yhteensä 54 huomionarvoista luontokohtetta. Myös selvitysalueen välittömässä läheisyydessä olevat luontokohteet on huomioitu. Lain suojaamia (luonnonsuojelulaki, vesilaki) kohteita rajattiin alueella viitasammakolle yksi ja vesistöille kuusi (lähteet, tihkupinnat, purot, norot, lammet, vesistöt). Kohteet on huomioitu kaavamääräyksiin (luo-1, luo-2) ja ne tulee suunnittelussa huomioida niin, että kohteiden tila ja elinvoimaisuus säilyy muuttumattomana. Lisäksi arvoluokan 3 ja 4 kohteet (45 luontotyyppikohdetta ja kaksi lintukohdetta) on osoitettu kaavamääräyksellä (luo-3 ja luo-4) ja näiden alueiden luontoarvot on kaavamääräyksen mukaan pyrittävä turvaamaan tai huomioimaan jatkosuunnittelussa ja alueen toteutuksessa.
32. Linnustoselvitykset on tehty kattavasti ja niiden seurauksena asemakaava-alueelle on rajattu kaksi linnustollisesti arvokasta kohdetta. Näistä yksi sijaitsee kokonaisuudessaan kaava-alueella ja toinen sivuaa vähäisesti kaava-aluetta. Lisäksi kaava-alueella on yksi oletettu petolinnun pesäpaikka. Kyse ei ole

pysyvästä pesäpaikasta, vaan havainto koskee lajia, jonka pesäpaikat vaihtelevat vuosittain.

33. Vuoden 2024 luontoselvitykset koostuvat seuraavista selvityksistä: kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, liito-oravaselvitys, viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys, sudenkorento- ja suoventokasselvitys, saukkoselvitys ja nisäkkäiden lumijälkilaskenta, pöllöselvitys sekä kanalinтусelvitys. Kaava-alue on tarkentunut vuonna 2024 laadittujen selvitysten jälkeen, ja selvityksiä täydennettiin kattamaan koko asemakaavoitettava alue muun muassa etelään johtavan kokoojakadun vuoksi maastokaudella 2025, jolloin täydennysalueilla tehtiin kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys, pesimälinnustoselvitys, liito-oravaselvitys, viitasammakkoselvitys, lepakkoselvitys, suoventokasselvitys, pohjaeläinselvitys, pöllöselvitys sekä kanalinтусelvitys. Luontoselvitykset kattoivat siis suurella tarkkuudella koko asemakaavoitettavan alueen ja ne ovat olleet kaavan liitteinä.
34. Asemakaavaratkaisu perustuu laadittuihin selvityksiin ja niiden ilmentämiin suosituksiin. Rakentamisen ja luontokohteiden suhteesta on tehty koonti kaavaselostuksen kuvaan 76 (kaava-alueella sijaitsevat arvokkaat luontokohteet suhteessa asemakaavaehdotuksen rakentamisen alueisiin). Luonnonympäristö on kaavamerkinnöin ja -määräyksin huomioitu riittävästi kaavan toteuttamisen ympäristövaikutusten arvioinnin mukaisesti (selostuksen kohta 8.3: Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin sekä luonnon monimuotoisuuteen).
35. Kaavan valmistelun yhteydessä laadituissa linnustoselvityksissä kaava-alueelta ei havaittu valkoselkätikkaa eikä valkoselkätikalle sopivia elinympäristöjä, kuten vanhoja koivikkoja tai lehtimetsiä. Lisäksi alueella esiintyvät tikkalajit on selvitetty linnustoselvityksissä muun pesimälinnuston ohessa.
36. Pieni osa kaavatyön tueksi laadittujen luontoselvitysten raporteista on kaavoituksessa toimitettu vain viranomaiskäyttöön. Näissä asiakirjoissa esitetyt biologista monimuotoisuutta koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, 24 §) nojalla, joten niitä ei ole voitu liittää julkaistuu aineistoon. On tärkeää huomata, että nämäkin tiedot ovat olleet käytettävissä kaavaa valmisteltaessa ja ne on otettu huomioon suunnitteluratkaisuja valittaessa. Salassa pidettäviä liitteitä ovat Liite 4b, joka sisältää seuraavat selvitykset ja niiden liitteet: riistaselvitys, kanalinтусelvitys, pöllöselvitys, päiväpetolintuselvitys sekä seitsemän liitettä, pesimälinnustoselvityksen sensitiivisten lintutietojen liite, metsäpeuraselvitys ja suurpetoselvitys sekä liite 9b (Muhoksen metsäkanalinтусelvitys 2025).
37. Kaavaselostuksesta ilmenevin tavoin hukkalämmön hyödyntäminen on ollut kaavan suunnittelun alusta asti osa suunnittelukonseptia. Asemakaavan

tavoitteena on uusiutuvan energian tuotannon, kulutuksen, siirron ja varastoinnin toimintojen maankäyttölinen ohjaaminen Pyhänselän suurmuuntosähköaseman ympäristössä, ja lisäksi kaavalla varaudutaan fossiilivapaan energian käytöstä saatavan hukkalämmön hyödyntämiseen elintarviketeollisuudessa, aluelämmityksessä ja kiertotaloudessa. Alueelle soveltuviin toimintoihin on kar-toitettu nimenomaisesti teollisuuden hukkalämpöä hyödyntävät toiminnot, kuten elintarviketuotanto ja ruuantuotanto esim. kasvihuoneissa ja kuiviketuotanto.

38. Valittajan kuvaamaa skenaariota, jossa hukkalämpöä johdettaisiin hallitsemattomasti ympäristöön, ei ole kaavassa osoitettu eikä sallittu.
39. Datakeskushankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) on käynnissä osittain samanaikaisesti asemakaavoituksen kanssa. YVA-menettelyssä tutkitaan syksyllä 2025 julkaistun YVA-ohjelman mukaan datakeskusten jäähdytystä kahdella eri jäähdytysvaihtoehdolla: jäähdytystorneihin perustuvaa vesijäähdytysjärjestelmää, jonka syöttövesi pumpataan Oulujoesta, sekä ilmajäähdytykseen perustuvaa jäähdytysjärjestelmää, jota täydennetään vesijäähdytyskoneilla. Asemakaavalla ei ole tarkoituksenmukaista ottaa kantaa jäähdytysjärjestelmän valintaan, vaan kaava mahdollistaa näistä molemmat.
40. Hukkalämmön yksityiskohtainen ympäristövaikutusten arviointi on toiminta-kohtainen kysymys, jonka selvittäminen kuuluu luvitusvaiheeseen, ei kaavatasolle.
41. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO:2018:10 vahvistaa edellä todetun periaatteen. Kyseisessä ratkaisussa Korkein hallinto-oikeus on todennut, että suunnitellun tehtaan suuruusluokasta, toiminnoista ja sijainnista johtuen hanke voi olla ympäristönsuojelulain, vesilain ja kemikaalilain mukaisten lupa- ja valvontamenettelyjen piirissä, ja näissä asemakaavoitukseen nähden erillisissä menettelyissä lopullisesti ratkaistaan, ovatko toiminnalliset edellytykset alueella ylipäättään olemassa, sekä selvitetään yksityiskohtaisesti toiminnan tekniset vaatimukset ja ympäristökuormituksen sallittavuus. Vastaavia tietoja ei voida edellyttää sen arvioimiseksi, täyttyvätkö asemakaavan sisältövaatimukset.
42. Asemakaavan selvitysvelvollisuus ulottuu siihen, että selvitysten tulee antaa riittävät tiedot kaavan merkittävistä vaikutuksista ottaen huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus sekä kaavan suunnittelutarkkuus. Kaavaselostuksessa on arvioitu hukkalämmön mahdollisia vaikutuksia tavalla, joka on täysin linjassa selvitysten riittävyyden arviointikynnyksen kanssa.

43. Valittaja katsoo, että hulevesiselvitys on liian optimistinen todellisuuteen verrattuna, eikä ota riittävästi huomioon ilmastonmuutosta ja sään ääri-ilmiöitä. Väite on esitetty hyvin lyhyesti eikä siihen ole liitetty konkreettista perustelua tai viitettä siihen, miltä osin selvitys olisi optimistinen tai mihin aineistoon valittajan arvio perustuu. Kuten hukkalämmönkin osalta, myös hulevesien käsittelyä koskevat kysymykset arvioidaan viime kädessä luvitusprosessien yhteydessä.
44. Valittajan väite siitä, ettei ilmastonmuutosta olisi otettu huomioon, on joka tapauksessa virheellinen. Sadannan lisääntyminen ja muut mahdolliset ilmastonmuutoksen vaikutukset on huomioitu esimerkiksi antamalla asemakaavamääräyksiä hulevesien käsittelyyn ja vettä läpäiseviin pintoihin liittyen. Kaavatyössä on laadittu riittävä hulevesiselvitys ja -suunnitelma (liitteet 11a ja 11b) kaavaratkaisuun perustuen. Selvityksessä on kerrottu, kuinka rakennetun ja päällystetyn pinta-alan kasvaessa alueella huleveden määrä kasvaa ja laatu voi heiketä. Samoin on todettu, että ilmastonmuutoksen myötä sateiden määrän ennustetaan kasvavan, joten tulevan tilanteen arvioinnissa on huomioitava kasvavat sademäärät.
45. Mitoitussateen kesto on kaavoitusprosessissa määritetty Kuntaliiton Hulevesioppaan (2012) mukaan ja selvityksen mukaiset suositukset on huomioitu kaavamääräyksissä velvoittaen viivytyrakenteiden mitoituslukuun 1,85 m3 jokaista 100 m2 vettä läpäisemätöntä pintaneliometriä kohden. Lisäksi hankkeen toteutussuunnitteluvaiheessa tulee rakentamislupa-asiakirjoihin kaavamääräyksen mukaan liittää rakennushankkeen pohjalta laadittu selvitys hulevesien hallintamenetelmistä. Lisäksi rakennusvalvontaviranomaiselle on esitettävä suunnitelma rakentamisen aikaisesta hulevesien hallinnan toteuttamisesta ennen rakentamiseen ryhtymistä.
46. Valittaja esittää, että Muhoksen naapurikuntiin on tulossa vastaavat hankkeet. Lisäksi valittaja esittää, että kaavassa ei ole huomioitu lisäinfrastruktuurin rakentamista näiden hankkeiden toteutuessa. Ottamatta kantaa valittajan ilmoittamien, muiden kuntien alueille suunniteltujen hankkeiden olemassaoloon tai sisältöön, ei Muhoksen kunta voi omalla kaavoituksellaan määritellä tällaisissa hankkeissa mahdollisesti tulevaisuudessa tapahtuvaa rakentamista. Siltä osin kuin vastaavia hankkeita on vireillä tai suunnitteilla muissa kunnissa, tulee niiden hankkeiden vaikutukset huomioida niitä koskevassa suunnitteluprosesseissa ja mahdollisessa YVA-menettelyssä sekä lupamenettelyissä. Valituksenalaisen asemakaavan keskeiset suunnitteluratkaisut ovat perustuneet lainvoimaiseen osayleiskaavaan ja keskeiset suunnitteluratkaisut on määritelty yleiskaavassa.